

Chiến và Thu

Nguyễn Quốc trung

Mình phải gặp bằng được Thu để mong cô ấy xá lỗi. Chiến nghĩ, khi bước lên chiếc xe khách từ Vinh ngược Hương Sơn. Không gặp cô ấy chắc mình hối hận suốt đời, trò đùa của mình ác thật.

Ý nghĩ ấy giày vò Chiến đã suốt mấy tuần nay, khi anh từ đảo Đá Lát về đất liền để học Học viện Hải quân. Lúc đầu mình chỉ xem là trò đùa, đầu lương sự việc diễn ra liên tục, mình trở thành kẻ dối trá. Trời, mình là bộ đội mà lừa dối một người con gái sao. Mà tại sao mình lại làm vậy nhỉ?

Sự việc bắt đầu từ lúc một số chiến sĩ trẻ viết thư kết bạn trên báo chí. Phần lớn các bức thư ấy đăng ở báo Tiền Phong và có khá nhiều cô gái gửi thư đáp lại. Người ta chờ mỗi năm tàu ra vài lần để nhận thư, nguồn sống tinh thần không thể thiếu của lính đảo. Chiến cũng muốn kết bạn nhưng anh mặc cảm với bản thân. Mình là người có dáng cao gầy, da đen, mặt hơi buồn, kết bạn được với ai bây giờ. Chiến thường nghĩ vậy và anh chỉ đọc ghé thư bạn bè, người anh rung lên khi đọc được các bức thư ấy. Sao người ta có điểm phúc nhận được những lời ngọt ngào đến thế. Các lá thư kết bạn với chiến sĩ đều của các cô gái trẻ, học sinh, sinh viên, tâm hồn trong trắng, hồn nhiên lắm. Chiến muốn có một người bạn gái như vậy. Bạn bè nhìn Chiến cũng thương, thằng này mắc phải dáng người khắc khổ nên rất khó tìm bạn gái. Không có thư, mày đi châm giùm tui tao ấm trà để mấy thằng này vừa nhâm nhi trà vừa thưởng thư, mày? Họ bảo đùa vậy, và, Chiến làm thật, anh vào bếp đun nước, pha trà, đãi mọi người. Thế rồi một lần, một thằng bạn láng cho Chiến một bức thư do một cô gái gửi cho các chiến sĩ Trường Sa. Thư gửi chung chung, ai đọc chẳng được. Mày đọc và viết thư trả lời cho người ta để mà có bạn. Chiến ra bờ biển và mở phong thư, tay anh run bần, tim đập rộn lên, lần đầu tiên anh được mở thư một cô gái. Cô gái viết thư tên là Thu, Tống Thị Thu, quê ở một làng thuộc huyện Hương Sơn, Hà Tĩnh. Thu bảo rằng cô rất cảm phục các anh bộ đội ở đảo Trường Sa nên muốn kết bạn. Chiến liền viết một lá thư đáp lại. Lần đầu tiên viết thư cho một người con gái, lại là một cô gái không quen nên Chiến hồi hộp lắm, chữ run run và anh toàn nói cảm ơn. Mà thời học phổ thông Chiến rất giỏi văn cơ đấy. Thu đáp lại thư Chiến rất nồng hậu, cô bảo rằng, đọc thư Chiến cô đã khóc vì xúc động, vì thương bộ đội ở Trường Sa gian khổ. Chiến cảm động lắm, anh đâu ngờ một cô gái chưa hề biết mặt lại có tấm lòng như thế, anh sẽ sống xứng đáng với em. Nhiều đêm đứng gác, nhìn về phía đất liền, bên trời có ngôi sao thật sáng, anh sẽ coi ngôi sao ấy là em, Thu à? - Chiến nghĩ. Có những đêm, anh ra ngồi trước hiên doanh trại, hoa bàng vuông thơm lừng ngất ngây. Bàng vuông là cây nguyên thủy ở đảo, chịu được gió muối, bão biển, hoa bàng vuông nở khi màn đêm buông và tàn trước khi trời sáng, mùi hương thanh khiết, phải chăng em cũng là hoa bàng vuông của riêng anh, Thu? Khoảng một tháng sau, Chiến nhận được thư Thu, cô ngỏ ý xin ảnh Chiến. Chiến giật mình, anh sợ mình là người có dáng vóc hơi thô. Làm sao bây giờ, chẳng lẽ gửi

ảnh mình cho cô ấy. Da mình thì đen, mặt gầy, khắc khổ, đến mình cũng không muốn xem ảnh mình nữa là người khác. Chiến nghĩ mông lung, anh đắp chăn nằm, người như lên cơn sốt. Rồi Chiến bỏ ăn, ngưng mấy tuần. Nam, người bạn thân của anh, mắng, làm thằng con trai mà hèn vậy sao. Mày xấu trai thật nhưng mày có tài trồng cây trên san hô, có tài câu cá, hơn chán vạn những thằng đẹp mã. Chiến bật cười nhưng vẫn buồn tê tái. Nếu mình không gửi ảnh, cô ấy cắt đứt, buồn chết. Chiến nghĩ. Và anh tặc lưỡi, thì cứ tống cha cái ảnh mình cho cô ấy, cắt đứt thì thôi. Cái buổi trưa đem thư cho quân bưu đóng gói gửi đi, Chiến lại lo. Và chính trong một tháng, một ý nghĩ lóe lên, hay là mình gửi tấm ảnh thằng Hải cho cô ta. Khẩu đội phó Hải đẹp trai nhất đảo, sống giữa vùng gió muối và nắng nhưng da dẻ anh vẫn đỏ hồng, mặt khôi ngô, lại ăn ảnh nên rất đẹp. Chiến và mấy người xin ảnh Hải để cho vào đầu cuốn sổ tay. Chiến vội trở về doanh trại mở ba-lô lấy cuốn sổ gỗ ảnh Hải cho vào. Thư gửi đi rồi, Chiến lại lo đến thất ruột. Vậy là mình lừa dối Thu rồi, trời ơi, một người lính đi lừa một cô gái, nhưng biết làm sao bây giờ, thư đã gửi rồi. Hai tháng sau, Chiến nhận thư Thu, cô nói lên niềm vui khi nhận được ảnh anh và cho hay cô đặt tấm ảnh ấy trên bàn học. Anh là niềm an ủi của em, những lúc buồn, em lại ngắm ảnh anh, anh như tiếp cho em rất nhiều, em cứ sợ mình không xứng với anh. Thu viết vậy. Thu, anh đã lừa dối em, anh không được như người trong ảnh đâu, Chiến thầm kêu vậy. Rồi Chiến ngỏ ý xin ảnh Thu. Và cô đã gửi ảnh cho anh. Chiến sưng sò, đâu ngờ Thu đẹp thế, mặt sắc, các đường nét hài hòa, đôi mắt đen như cười tinh nghịch. Một cô gái đẹp thế, chắc phải có nhiều chàng trai đeo đuổi, vậy mà cô ấy yêu mình, một người lính đóng quân giữa hòn đảo chơi vơi giữa biển. Rồi Chiến lại nghĩ, khi gặp mình chắc cô ấy sẽ thất vọng lắm. Và Chiến tưởng tượng, khi vừa thấy anh, Thu cười khanh khách chế nhạo, hay nét mặt đang vui trở nên buồn thiu. Hay là mình viết thư thú nhận cho cô ấy biết tấm ảnh kia là không phải của mình. Như vậy, cô ấy cắt đứt tình cảm, buồn lắm. Thôi thì cứ để vậy, mình muốn có thư đọc. Họ thư từ đi lại hơn hai năm, và Chiến bỗng giật mình, hai năm với người con gái là quan trọng lắm, mình đã làm cho cô ta hy vọng vào một hình ảnh không đúng thiệt, mình có tội lớn lắm. Thế rồi Chiến được đi học Học viện Hải quân, anh quyết định đi gặp Thu để xin lỗi.

Chiếc xe khách chạy trên con đường men theo bờ sông Phố. Đang giữa mùa đông, dòng sông sáng lên xanh biếc. Đây là địa phận huyện Hương Sơn. Ba bề là núi. Núi dựng lên tưởng chạm trời xanh biếc. Núi nằm cuộn cuộn như dáng rắn, dáng rồng. Núi quỳ phủ phục như những con thú kỳ dị. Trong các khối núi dựng lên đó, có một tảng núi cao ngất, hình thù như mặt người với vầng trán hằn những nếp nhăn ngược lên như chờ đợi câu trả lời của trời xanh. Vùng đất này nhiều núi nhưng vẫn thoáng đãng. Quê mình chẳng chịt kênh rạch, không có một ngọn núi, Chiến nghĩ, và anh rất thèm được lên một ngọn núi để ngắm cảnh cho thỏa mắt. Địa linh nhân kiệt, những tên đất, tên người hai bên đường đều gắn với sử sách. Không có Thu chắc mình chẳng bao giờ đến được vùng quê này. Chiến nghĩ và anh lại phấp phồng lo, nếu như Thu giận và mắng, mình sẽ nhã nhận xin xá lỗi, rồi lên thị trấn nghỉ tạm một đêm, mai bắt xe trở về trường. Chiến ngồi ôm chiếc ba-lô con cóc. Gió muối Trường Sa đã làm lớp vải ngoài của ba-lô sờn và cứng ra. ở Trường Sa nước biển có độ mặn rất cao, mùa biển động, gió mang hơi muối lên, bám vào đồ sắt, sắt gỉ sét, bám vào đồ gỗ, gỗ mục, bám vào đồ điện tử, điện tử bị nhiễu sóng, chập mạch, bám vào cây cối, cây cối héo rũ và úa vàng, bám vào đồ vải, đồ vải bạc nhanh. Mùa gió muối khắc nghiệt nhất. Trong một bức

thư, Chiến đã kể cho Thu về gió muối và cô đã gửi cho anh chiếc mũng dệt bằng sợi ni-lông nhẹ, em đã tìm hiểu và người ta bảo chỉ có chất ni-lông là chống được gió muối, cô viết thế. Chiến cảm động, có lẽ khó có người con gái nào chu đáo như Thu. Anh lại giầy vò mình, vậy mà mình đi lừa dối Thu. Lắm khi bất chợt nghĩ đến chuyện tấm ảnh, Chiến ngượng đến chín mặt. Lần này mình phải thú thật với Thu, coi như một lỗi lầm trong đời.

Theo sự chỉ dẫn của một người bạn đường, Chiến qua một con đò ngang, bên kia, nằm trong sườn núi xanh lơ là xóm của Thu.

Chiến đi giữa con đường men theo những mảnh xóm nằm chênh vênh bên sườn đồi, những thân cọ già nua giương những đài lá mướt biếc, những cây mít lúc lỉu trái và rất nhiều cam. Đang mùa cam ương, bùng lên mùi hương ngào ngạt. Chiến nghĩ chắc vùng này hiếm đất nên phải bạt đồi, san núi làm nơi ở như vậy. Anh bỗng nhớ tới mấy người bạn quê ở đây, người nào cũng có chí hơn người. Đất đai thế nào sinh ra con người thế ấy, đúng thiệt. Chiến đi vào một rẻo làng nằm bên con suối sâu. Đường đất pha cát mịn màng, bóng tre hai bên đổ bóng râm se lạnh. Đang ngơ ngác tìm người hỏi thăm, Chiến nghe tiếng chào:

- Chú bộ đội hỏi ai?

Một ông già vai vác cuốc, đứng ở bậc đá một ngõ nhỏ, cất tiếng hỏi, giọng ồm ồm.

- Dạ, cháu tìm nhà cô Thu, nhờ bác chỉ giùm?

- Mời chú vô nhà tui dùng nước đã. Nhà con Thu cũng gần nhà tui.

Chiến theo ông vào cái ngõ sâu hun hút, hai bên là hai hàng chè tàu xén ngọn rất phẳng. Ông già mời anh ngồi vào bộ trường kỷ, mời anh nước chè xanh và hỏi:

- Anh là Chiến à?

Chiến suýt sặc nước, sao ông già biết chuyện kìa, chẳng lẽ cô Thu đem thư khoe khắp xóm? Chiến nói:

- Dạ không... cháu là... bạn của Chiến.

- ờ, mà trông anh cũng khác. Chẳng giấu chi anh, Thu là cháu ruột tui. Nhà nó ở sau nhà tui đây.

Chiến ân hận với sự nói dối của mình. Nhưng thôi việc đến nước này thì đành vậy. Căn bệnh nói dối, thoát đầu là do đùa nhưng rồi cứ trượt sâu vào mãi. Ông già nói:

- Không hiểu sao khi nhận được thư cậu Chiến, nó khóc nhiều lắm.

Sao lại khóc? Chiến tính hỏi nhưng lại thôi. Anh dậm run, không biết có nên gặp Thu không, mà bây giờ trốn sao nổi. Thôi thì gặp cô ấy và xin lỗi, coi như một lỗi lầm trong đời, nếu Thu rộng lượng, sẽ tha thứ, nếu cô mắng mỗ cũng đành chịu, tội của mình nặng lắm mà.

Xong tuần nước, ông già dẫn Chiến đi tắt con đường sau nhà. ở đây nhà qua nhà đều có lối tắt để sớm lửa tối đèn có nhau, chú à. Ông nói. Hai người đi giữa vườn cọ, nơi đây gọi là kè, những thân cọ già, gốc xây lên bằng những cuống lá đồn tù thuở nào, nom xù xì và già nua. ở đây cái gì trông cũng cũ càng nhưng vững chãi. Có tiếng người mời hàng xóm qua uống nước. Chiến xúc động về tình nghĩa xóm làng nơi đây.

Ngôi nhà Thu lợp lá cọ đứng bên sườn đồi. Phía trước nhà, cách mấy thửa ruộng bậc thang là ngọn núi có con đường vắt qua đỉnh. Quanh nhà rất nhiều thứ cây ăn trái, phần nhiều là mít, mùa đông mít đang trổ hoa, cây mít to và thô nhưng hoa lại nhỏ bé dễ thương làm sao. Ông bố Thu đang vót nan ở thềm vội đứng dậy.

- Chú là chú Chiến?

Người bác nói:

- Nó là bạn cậu Chiến.

Ông già gật đầu:

- Coi ảnh thì khác nhau lắm!

Chiến thấy mắc cỡ lắm, không lường mình đã lừa dối cả những người đáng tuổi bậc cha chú mình. Mà tại Thu cả, sao lại đưa thư, đưa ảnh mình cho mọi người xem, không lẽ Thu nông nổi vậy sao? Ông bố mời Chiến vào nhà, ngôi nhà thấp, có trần, ngọn đèn hạt đỗ giữ lửa giữa bàn, tạo nên vẻ ấm cúng.

- Bao giờ em Chiến về chú?

Chiến hơi cúi đầu, biết trả lời sao bây giờ. Ông bác đỡ lời:

- Chuyện quân sự nói trước thế nào được.

Ông bố gật đầu. Và nói:

- Là tui hỏi vậy thôi, bộ đội ở đảo xa lắm mà. Cuộc sống bộ đội ta ngoài đó đã khá hơn trước chưa chú?

Chiến kể cho hai ông già tình hình đời sống ở quần đảo Trường Sa. Hai người nghe thật chăm chú. Lòng Chiến thắc thỏm lo, mình sắp phải đối mặt với sự thực rồi đây. Và anh tưởng tượng, Thu sẽ cất tiếng cười khanh khách chế nhạo, hay cô quay ngoắt người bỏ đi, hay cô sẽ bĩu môi khinh bỉ. Thôi thì dù sao cũng phải cắn răng mà chịu. Mà đây là thằng từng gian dối thì phải lãnh mọi sự trừng phạt thôi. Chiến nghĩ vậy.

Chiến bần thần ngó sang ngọn núi có mấy người con gái đang gồng gánh từ bên kia đi qua, trong chiều tà, bóng họ in đậm lên nền trời rắng chói rực. Phút chốc cả trái núi ửng lên như dát vàng. Khung cảnh thật hùng vĩ. Chiến nhớ lại ở Trường Sa, có những cuối chiều, biển thu rắng óng ả tựa chảo mặt khổng lồ đang sôi. Những chiều như thế, hôm sau cá vào gần bờ rất nhiều, Chiến thường dùng cây súng gỗ được cấu tạo như chiếc nỏ, tên là một

thanh sắt nhỏ đầu nhọn hoắt, anh đeo kính bơi sấp và khi thấy cá là bắn. Chiến bắn cá rất giỏi, anh vác nỏ xuống biển là sẽ có cá đem lên.

Bao giờ học xong mình lại trở về với đảo, Chiến nghĩ. Và, lúc ấy, từ ngoài ngõ, một cô gái gánh gánh cỏ đầy đi vào. Cô gái dáng thấp đậm, đôi nón trắng nghiêng nghiêng. Ông già nói:

- Con Thu đó?

Chiến sững người giây lát, sao lại thế nhỉ? Anh lập cập đứng dậy và vội bước ra sân. Và khi cô gái ngược lên, Chiến bàng hoàng, đâu phải cô Thu trong ảnh. Thu vội dừng bước, gánh cỏ tụt xuống. Chiến hỏi run run:

- Cô là?

Thu cũng khẽ hỏi:

- Anh là?

Hai người lặng nhìn nhau, họ đều ngượng ngùng, xấu hổ. Bất chợt, Thu chạy vội vào nhà ngang, và Chiến nghe tiếng cô gái khóc.

Tối ấy, hai người ngồi trò chuyện ở chiếc bàn giữa nhà. Sau bữa cơm, ông bố Thu sang nhà hàng xóm uống nước chè xanh. Thu mặc áo xanh nõn chuối, cổ viền trắng, trông cô thật trẻ và hồn nhiên. Người con gái nào cũng có duyên, nếu như họ biết ăn mặc, Chiến nghĩ. Còn Thu, cô vẫn ân hận, sao mình lại gửi ảnh người khác để anh về đây tìm. Cô nói trong hơi thở:

- Em có lỗi với anh lắm. Mong anh tha lỗi cho em.

Nước mắt lặn xuống đôi má rúm nắng. Chiến nhìn Thu, dưới ánh sáng ngọn đèn dầu hỏa, Thu có một vẻ đẹp chất phác, đôn hậu.

- Anh tha lỗi cho em. Đạo ấy, nhận được thư anh ngỏ ý bảo em gửi ảnh, sợ anh thấy ảnh em xấu rồi buồn, em đã mượn ảnh chị Thủy xóm trên gửi cho anh. Em là người lừa anh. Em có tội. Sau khi gửi ảnh đi rồi, em ân hận, tại sao mình lại lừa dối bộ đội.

Chiến nói:

- Anh mới là người có lỗi trước. Sợ em chê anh xấu, anh đã mượn ảnh cậu Hải gửi cho em.

Cả hai người bật cười.

Buổi tối ở làng thật yên tĩnh, thỉnh thoảng có tiếng gà trở cánh và tiếng sương rơi lộp độp trên lá cọ, tiếng bò quật đuôi lạch xạch. Chiến nói:

- Tôi về gặp Thu để xin lỗi.

- Em mới là người có lỗi.

Hai người trò chuyện một lúc khá lâu, Chiến hỏi về chuyện làm ruộng, về

các giống lúa mới mà có lần cô đã kể trong thư. Anh cũng kể cho cô nghe về chuyện bộ đội ở đảo và những điều anh chưa viết trong thư. Câu chuyện của họ là sự nối tiếp của những lá thư. Cả hai người cảm thấy gần gũi, thân quen từ lâu, và họ thấy thật hợp nhau.

Hai người ra trước hiên nhà, gió núi thơm mùi hoa dại. Chiến kể cho Thu nghe về hoa bằng vương. Chiến nhìn Thu, đôi mắt cô mở to hồn nhiên:

- Giá như hồi đó chúng mình cứ gửi ảnh thật cho nhau có phải hơn không.

Chiến tính nói với Thu về vay mượn danh và cả hình ảnh người khác cũng là một thói xấu. Hạnh phúc mà vay mượn còn chỉ là hạnh phúc. Anh mượn ảnh của Hải gửi cho em cũng là do căn bệnh mặc cảm. Chiến định nói thế, nhưng thôi, với Thu mình đâu cần lý lẽ nhiều.

Chiến nắm tay cô gái, bàn tay cô gái thô ráp nhưng tỏa ra hơi ấm. Thu run lấy bầy, lần đầu trong đời cô để cho người con trai nắm tay. Cô khẽ gỡ tay anh. Cô nói nũng nịu trong hơi thở dồn:

- Cũng tại anh cả. Bắt đền anh đó.

Hai người đứng lặng bên thềm, trăng đầu tháng phớt lên đỉnh núi trước nhà một nét mảnh mai.
